

Politikk heller enn mennesker?

Ragnar Kværness

psykologspesialist med privat praksis i Oslo

Krister Fjermestad gir i desemberutgaven av Psykologtidsskriftet utrolig nok konferanseledelsen i Jerusalem og dem som vil ha dialog mellom jøder og arabere, skylden for Israels okkupasjonspolitikk.

BOIKOTT

FJERMESTAD SKRIVER I desembernummeret om kvalene sine etter at han deltok på den europeiske konferansen for kognitiv adferdsterapi i Jerusalem. Inntrykk under oppholdet (og etterpå) fikk ham til å mene at han burde holdt seg hjemme.

I likhet med Fjermestad («Kan kunnskap bygge fred?» TNPF, 12/15) deltok jeg på den 45. Europeiske konferansen for kognitiv adferdsterapi i Jerusalem. Som ham var jeg også på workshopen «Building Peace through Knowledge». Men i motsetning til Fjermestad ble jeg imponert, og berørt, av det jeg hørte om: oppbygging og drift av «The Mediation Group» (TMG), et nettverk for helse- og sosialarbeidere, pedagoger og jurister, som siden 1985 har brukt faget sitt for å fremme at mennesker fra alle sider av konflikten kan møtes, snakke sammen og forsøke å forstå litt mer av hverandres liv og tenkemåte.

I norsk politikk er «dialog» blitt en blanding av intetsigende klisjé og strategi for å unngå å snakke om ubehagelige tema. I Israel/Palestina er det motsatt. Å gå i reell dialog med «fienden» i den delen av verden har en stor potensiell kostnad; at man selv blir sett på som en fiende – av sine «egne». Talerne fra TMG hadde sterke historier om akkurat det. Og kollegaen min og jeg fikk et skremmende møte med dette under en rusletur i det hovedsakelig palestinske Øst-Jerusalem: En palestiner fortalte oss at hvis en araber i dette nabolaget solgte leiligheten sin til en jøde, måtte han umiddelbart flykte fra området for å ikke bli drept av «sine egne». Palestineren fortalte ikke dette som en illustrasjon på konfliktens menneskelige kostnader, men for å gjøre det klart hvordan palestinerne behandler «forrædere». Han så seg, og alle palestinere, i krig med Israel.

I dødsdansen mellom Israel og Palestina finnes det lite annet håp enn det modige mennesker blant jøder og arabere i organisasjoner som TMG representerer.

Som Fjermestad skriver, uteble to av dem som skulle deltatt i TMG-panelet. De kom ikke gjennom den israelske sikkerhetskontrollen utenfor Jerusalem. Altså en direkte demonstrasjon av akkurat det problemet TMG forsøker å bidra til å løse. To norske deltagere på workshopen så det ikke slik: De tok ordet, fortalte om egne kvaler med å dra på konferansen, at de egentlig hadde overveiet boikott, og at det som nå hadde skjedd, viste at de burde ha latt være å komme. I tillegg lurte de på om workshop-panelet fra TMG hadde tenkt på at de kunne bli «usefull idiots for the government».

Jeg vet ikke om Fjermestad var en av de to som på denne måten valgte å gjøre TMG-panelet ansvarlig for israelsk okkupasjonspolitikk. Men han skriver om hvordan han selv har «etterforsket» uteblivelsen av de to palestinerne, og at han langt på vei gjør konferanseledelsen ansvarlig for at de to ikke nådde frem til workshopen. Han er også bekymret for at deltagelsen hans på konferansen

i Jerusalem kan «bli politisk brukt i legitimeringen av Israels fortsatte okkupasjon av palestinske områder». For Fjermestad er altså boikott svaret – også av det akademiske Israel, og av dem som vil snakke med «fiendene» sine.

Kanskje treffer konferanseledelsen godt i en av e-postene de sendte til Fjermestad, og som han siterer i desembernummeret: «You are clearly more interested in politics than in people.»